ÖMKi
Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet
ÉLVONALBELI KUTATÁS. ÖKOLÓGIAI SZEMLÉLET. FENNTARTHATÓ JÖVŐ.

Kedves Kertbarátnők, tisztelt Kertbarátok! **2020. évi 21. felhívás**

A nehéz tavaszi kezdet után szerencsésen alakult a növényvédelmi év. Bár nagyon rapszodikusan, de még esőt is kaptunk. Szerencsére a kánikulai melegben és a szelektől gyorsan felszáradtak a levelek. A gombák és a baktériumok így nem fertőztek járványszerűen, a rovarok, atkák pedig „hozták a megszokott formájukat".

Jól jellemzi a jelenlegi helyzetet Tóth Miklós kollégám levele: „A molyok még nagyon aktívak és még tudnak kárt okozni. A házikerti szőlőtőkéken óriási a madár és darázskár, és csak az tudja megvédeni az érő fürtöket, aki végtelen türelemmel egyenként tüll hálóba fogja azokat. A csigák hétről hétre kapnak elegendő nedvességet, így szaporodnak és szaporodik a kártételük is, az egyedileg dédelgetett növényeinket rágják le elsőként. Így nyár végéhez közeledve sem könnyebb a helyzet, de legalább víz van a talajban." A csigákról nem tudok újat mondani, évek óta küzdünk velük (Ld. 20. felhívás).

A **kései almatermésűekben és a nyárvégi őszibarackban** lehet, hogy egy utolsó védekezést még be kell iktatni molyok (12. felhívás) és a monília ellen (16. felhívás). A cseresznye és a meggy kapcsán már említést tettünk az érést segítő, káliumban gazdag növénykondicionáló termékről (például Prosilikon), amely egyébként a napégéstől is védi a zöldségeket, gyümölcsöket. Ha az almáink a korábbi években sztipikesedtek, azaz a tárolás során a héj alatt barna foltok jelentek meg, itt az utolsó alkalom arra, hogy a hiányzó kalciumot lombtrágyaként, kalcium-klorid formájában pótoljuk. Ha az almáinkat tárolni szeretnénk, a terméséré időszakában lehet használni a Blossom Protect növényvédőszert, amely a tárolási betegségek, például *Penicillium* spp., *Botrytis* spp., *Monilia* sp. stb. szaporodását gátló antagonista gombát, *Aureobasidium pullulans* var. *pullulans* törzseit tartalmazza.

A **szőlőben** a fürtöket már nem károsíthatja a lisztharmat és a peronoszpóra, de ez utóbbi a fiatal levelek leszárításával még gondot okozhat és persze még a szürkepenész is megjöhet. Ebben az időszakban kéntartalmú gombaölőszert már ne használjunk, mert a szezon végén kijuttatott kén megemelheti a must, majd a bor kéntartalmát is, befolyásolva annak minőségét, élvezeti értékét. Augusztusban a szőlőben olyan növénykondicionáló használható, amely támogatja a szőlő érését, káliumot tartalmaz, erősíti a levél szövetét, és a levélfelület kémhatásának lúgos irányba történő módosításával teremt kedvezőtlen körülményeket a lisztharmat spórák csírázásának.

Esős, nedves és meleg időben akár az egész termést is elviheti a **szőlő szürkepenészes (botritiszes) rothadása.** A gomba soktápnövényű, sőt az elhalt növényi részeken is megél. Tehát, gyakorlatilag mindig jelen van a környezetünkben, csak a számára alkalmas időjárást és növényfelületet várja. Ezzel magyarázható, hogy míg a lisztharmat és a peronoszpóra járványok előzményei akár egy évre is visszanyúlnak, addig a szürkepenész berobbanását mindössze a megelőző 15-20 nap határozza meg. Éppen ezért az előrejelzése sem teljesen megoldott.

Most a **fürtön** jelentkezhet. A korai fertőzésnél zöld vagy savanyú rothadásnak hívjuk a betegséget. Később, ha már feltűnnek a bogyók szürkésbarna foltjai, majd a kiverődött egérszürke, bársonyos penészgyep, ott azonnal védekezni kell. A beteg fürtrészek gyors eltávolításával (késsel, bogyózó ollóval) megelőzhetjük a nagyobb kárt.

Amennyiben a gomba terjedésének kedvező napok jönnének, a korábban említett antagonista gomba, az *Aureobasidium pullulans* használható. A szőlőben a Botector nevű termék használható. Nagy előnye, hogy várakozási ideje nincs. (A réztartalmú szerek közvetlenül nem hatásosak, még a 3%-os bordóilében is kicsírázik a botritisz spórája.)

Továbbra is aktuális a poloskák elleni védekezés. Többen is azt tapasztaltuk, hogy létszámuk kevesebb, mint a korábbi években. A vizsgálatok szerint megjelent a kártevő parazitája a szamurájdarázs Magyarországon. Olvassák el a poloskákról összeállított önálló felhívásunkat.

Nagy melegben és a hirtelen változó hőmérsékleten a paradicsom nem tudja felvenni a talajból a **kalciumot**. Hiánya **csúcsrothadás** formájában jelentkezik a bogyókon. Tanúsított ökológiai termelők a korábban említett kalcium-klorid oldatot nem használhatják, mivel azt az öko rendelet csak alma esetén engedélyezi.

Budapest, 2020. augusztus 24. Jó kertészkedést kívánok: Zsigó György és az ÖMKi Csapata